

Disciplina: CHIMIE cl.a VIII-a

Unitatea de învățare: Calcule stoichiometrice pe baza ecuațiilor reacțiilor chimice

Lecția 4. Probleme în care apare noțiunea de randament

Randamentul (notat cu litera grecească η -eta-) reprezintă raportul dintre cantitatea practică (c_p) de substanță obținută real în urma unei reacții chimice și cantitatea teoretică (c_t) obținută conform reacției chimice. Se exprimă în procente, este o mărime adimensională (nu are unitate de măsură) și se poate exprima în procente de masă, de moli, volumetrice.

$$\frac{\eta}{100} = \frac{c_p}{c_t}$$

Atenție: totdeauna din ecuația reacției chimice se determină C_t sau în ecuația reacției chimice se înlocuiește tot C_t

1. Să se calculeze cantitatea de oxid de cupru rezultată prin descompunerea 24,8 g carbonat de cupru, dacă randamentul reacției este de 90%.

Datele problemei: $m = 24,8 \text{ g CuCO}_3$; $\eta = 90\%$; $m \text{ CuO} = ?$

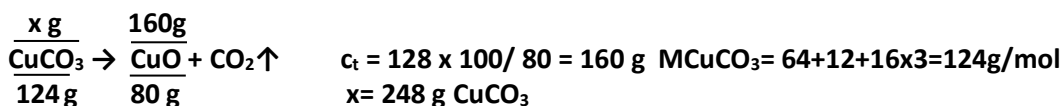
$$x = 16 \text{ g} = c_t \rightarrow c_p = c_t \times \eta / 100 = 16 \times 90 / 100 = 15,4 \text{ g}$$

- totdeauna $c_p < c_t$, valorile sunt egale numai dacă $\eta = 100\%$

2. S-au obținut 128 Kg CuO prin descompunerea CuCO_3 . Știind că reacția a avut loc cu un randament de 80%, care este cantitatea de sare care a reacționat?

Datele problemei: $m = 128 \text{ Kg CuO} = c_p$; $\eta = 80\%$

Rezolvare: se aplică formula randamentului și se determină c_t care se introduce apoi în ecuația reacției chimice.

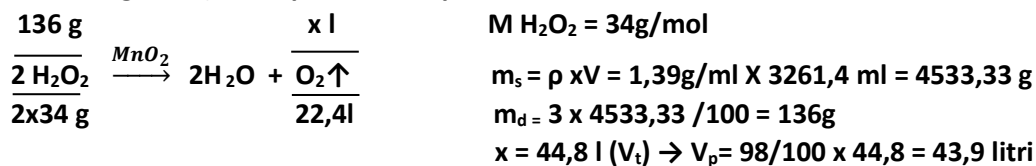

3. Se supun descompunerii catalitice 3261,4 cm³ soluție H₂O₂ de c=3% și $\rho = 1,39 \text{ g/ml}$. Știind că randamentul reacției este 98%, calculați volumul de oxigen obținut.

Datele problemei

$$V = 29,35 \text{ cm}^3 ; c = 12\% ; \rho = 1,39 \text{ g/cm}^3 ; \eta = 98\%$$

Rezolvare : Se calculează masa de soluție aplicând formula randamentului, apoi m_d . Se determină volumul teoretic de oxigen obținut, apoi volumul practic.

Probleme propuse:

1. 10 Kmoli de CaCO_3 se descompun termic cu un randament de 95 %. Să se determine cantitatea de var nestins obținută.

- a) 532Kg   b) 560Kg   c) 532g

2. 200 g soluție de HCl de $c = 36,5 \%$ reacționează cu FeS și se obțin 120,65 g de sare.

Determinați randamentul reacției.

- a) 95%   b) 89%   c) 92 %

3. Prin reacția a 4,8 g pulbere de Mg cu o soluție de HNO_3 de $c = 63\%$ se obțin 4,39 L de gaz.

Determinați:

a) randamentul reacției;

b) masa soluției de acid utilizată;

- a) 90% ; 40g   b) 98% ; 40g   c) 92 % ; 38 g

4. Ce cantitate de soluție de acid sulfuric de $c = 49 \%$ este necesar pentru a obține prin reacția cu CuO 256 g de sare la un randament de 80 %.

- a) 200g   b) 400g   c) 980 g

5. 1280 g de oxid feric se suoune aluminotermiei la un randament al reacției de 95 % Ce cantitate de Fe se obține? Exprimați răspunsul în moli, grame și atomi.

- a) 16 moli; 896g ; $48,176 \times 10^{23}$ b) 8moli; 448g; $481,78 \times 10^{22}$ c) 16moli; 896g ; $4,8176 \times 10^{24}$

